

Ítrótturin: 90 ár í avbjóðandi umstøðum

Sosialurin leggur stóran dent á føroyskan ítrótt, men tíðin, tá ið Sosialurin var fyrst, er farin – nú snýr tað seg um at verða best

TRÓNDUR ARGE, ÍTRÓTTARREDAKTØRUR

A 90 ára føðingardegnum hjá Sosialinum spyr ongin, um ítróttur er í blaðnum. Tað er ein sjálffylgja, tí Sosialurin hevur gjøgnum nógv ár verið eitt partvís ítróttarblað, har serliga føroyskur ítróttur hevur fingið nógv pláss.

Leikluturin hjá Sosialinum er tó nógv broyttur seinnu árin. Internetið hevur yvirhalað innanfyri, og onkuntið nær spælarin í sjónvarpinum ikki at skjóta bóltin í málið, áðenn tað plingar í fartelesfonini. Dagarnir, tá tú kundi bíða heilt upp í eina viku fyri at fáa ávís úrslit og síggja dystir, eru langtíðani farin. Tíðirnar eru broyttur og ÍtróttarSosialurin er broyttur við.

Hvør vann?

Í 90-unum, tá Sosialurin hevði bústað fáar metrar frá gamla Argja Skúla við Kirkjuna, lá mangan eitt avrit av Sosialinum á einum borði við lærarastovuna. Tað kom eisini fyri, at tað bleiv bíðað í stórum spenningi eftir blaðnum, tí onkur stórdystur hevði verið úti í stóru verð.

Síðani at leita á aftastu síðu, har stóðan og úrslitini úr stóru deildunum í Evropa var at finna. Málini sást tú ikki fyrr enn mánaðkvøldið í Eurogoals á Eurosport, ella Mál, Mál, Mál sendingini hjá Sjónvarpinum.

Ímynda tær í hesum døgum, um onkur bráðliga mánaðagin fann útav, at Manchester United, Liverpool, Barcelona ella Real Madrid hevur vunnið.

Ein varði í føroyskari ítróttarsøgu

Sosialurin hevur havt fleiri ítróttarskrivarar, sum ótroymtliga hava fortalt Føroya fólki frá føroyskum ítrótti. Stórir dentur hevur verið lagdur á, at fáa øll fakta, vinnarar, málskjúttar, met og annað við. Í so máta er Sosialurin ein varði í føroyskari ítróttarsøgu. Í dag er tað mesta av slíkum upplýsingum at finna á tilgjørðum heimasíðum og søvnum, sum bara hava til endamáls at skjalfesta alt, sum er farið fram.

Tað er ein heiður til tey, sum ótroymtliga hava skrivað, at hesi søvn og skjalfestingar í fleiri førum hava funnið røttu upplýsingarnar í gomlum Sosialum. Sama týðning fær Sosialurin nokk ikki framtíðini – leikluturin er broyttur.

Málið er nú at fortelja um tað, sum hendir rundan um eitt ítróttaravrik og ítróttarfólkini, tí tá ein lesari fær blaðið í dag, so veit hann helst úrslitið, og hvør

hevur vunnið. Skjótu tíðindini finnur tú á netinum ella í loftmiðlunum. Tað er eisini ein stór avbjóðing, at koma tætt at einum avriki og einum ítróttarpersóni. Tær søgurnar kunnu taka langa tíð at gera og finna, men tær eru eisini tær mest áhugaverdu.

Í dag hevur Sosialurin einsamallur ment heimasíðuna In.fo, sum staðið har tú fær alt at vita um ítrótt. Somuleiðis er útvarpsstøðin Rás2, ein partur av Miðlahúsinum. Søgurnar í ÍtróttarSosialinum síggjast og hoyrast eisini aftur á fleiri pallum.

Einsamallir í Pireus

Føroyar eru við í globaliseringini, har tað er lættari, skjótari og bíligari at koma út í stóru verð, men samstundis minkar miðladekningurin av eitt nú A-landsliðnum í fótbólti. Við yvir hálvt hundrað milliónum krónum í figgjarætlan um árið, slepti samanlagdi og upp tornaði tjóðarstovnurin, Kringvarp Føroya, leiklutin sum varði í føroyskum ítrótti.

ÍtróttarSosialurin hevur nú einsamalt leiklutin á altjóða pallinum, tá føroysk avrik skulu lýsast og greinast. ÍtróttarSosialurin var einsamallur til staðar í Pireus, tá Føroyar 25 ár eftir bragdið í Landskrona, aftur skakaði allan fótbóltsheimin. Hesa ferð við at vinna 1-0 í Grikkalandi.

Tað var eisini stóðan, tá A-landsliðið vann 2-0 á Lettlandi í Riga, og tá søguliga U17 landsliðið spældi í EM endaspælinum í

Kroatia fyri kortum.

ÍtróttarSosialurin er eins týðningarmikil fyri føroyskan ítrótt, sum undan aldarskiðinum. Leikluturin er bara broyttur. Søgurnar eru øðrvísi og hini hava mist stevið, tá altjóða pallurin kallar. Tí er týðningurin av ÍtróttarSosialinum og viljanum hjá Sosialinum at fáast við ítrótt kanska enn størri.

Hvør annars skal skriva um okkum?

Á ÍtróttarSosialinum verður stórir dentur lagdur á at skriva um føroyskan ítrótt. Tað kemst ikki uttanum, at útlendskur ítróttur eisini fyllir nakað, men størstan mun er talan um føroyskan ítrótt og føroysk ítróttarfólk.

Meðan altjóða miðlar vísa stóru altjóða kappingunum ans, so er ilt at ímynda sær, at serliga innanhýsis FM kappingar í Føroyum fara at draga áhuga frá útlenskum miðlum. Undantøkini eru millum annað Pál Vitalis Joensen og A-landsliðið í fótbólti, sum mangan vekja ans í altjóða miðlunum.

Málið fyri ÍtróttarSosialin er tí at vísa føroyskum ítrótti og føroyskum ítróttarfólk áhuga. Tí um vit ikki gera tað, hvør skal so?

Góða móttøku

Ein hugaligur partur av at umboða ÍtróttarSosialin er góða móttøkan, sum miðilin fær kringlandið og upp á tvørs av ítróttargreinunum. Tað

slær ikki feil, at ítróttarfeløgini og fyrireikarnir eru sinnaðir at strekkja seg langt, so arbeiðsumstøðurnar hjá ítróttarSosialinum eru góðar.

Móttøkan er góð, og tað stendur ongantíð á at fáa ein kaffimun og eitt gott prát, so vit sum journalistar kunnu skilja tær ymisku støðurnar betri. Serliga tá talan er um kritiskar spurningar.

Ikki ein lýsingarfyrirteka

Onkuntið verður hildið fyri, at ÍtróttarSosialurin er ov kritiskur móti føroyskum ítrótti og føroyskum ítróttarfólkum. Hví verða kritiskur móti einum útiseta, og hví verða kritiskur um eitt avrik millum tvey føroysk lið? Hví finnst at fyrireikarum, sum bara vilja tað besta og ítróttarnevndum, sum gera arbeiði ókeypis?

Grundsteinurin undir ítróttartíðindaflutninginum er, at hann lýkur øll vanlig journalistisk krøv. At rós skal gevast, tá tað er uppiborið, tí annars er tað ikki nakað vert. At seta spurningar við avrikini í altjóða kapping og hvussu vit kunnu koma víðari.

Onkuntið verður tikið til, at hetta er ikki ein lýsingarfyrirteka fyri føroyskan ítrótt, men ein ítróttarmiðil, har tú skal fáa nakað aftur fyri pengarnar.

ÍtróttarSosialurin í framtíðini

Sosialurin hevur nú rundað tey 90 árin. Øll 90 árin hevur Sosialurin verið virkin. Bæði tá tað hevur staðið illa til - og ment seg, tá tíðirnar hava verið góðar. Sosialurin hevur eisini lagað seg eftir tíðini.

Tað kemur ÍtróttarSosialurin eisini at gera eftir 90 ára føðingardagin. Dentur verður framvegis lagdur á at fortelja góðu søguna í føroyskum ítrótti og hjá føroyskum ítróttarfólki. Tað er ikki vist, at ÍtróttarSosialurin verður at kenna aftur til komandi runda føðingardagin, tá blaðið fyllur 100 ár. Tað eru tíðir við nógvum broytingum, men viljin at fortelja søguna heldur fram. Spurningurin er bara hvar og hvussu.

Tey munnu vera fá, sum 12. septembur 1990 í Landskrona høvdu væntað, at bara ein miðil dekaði ein landsdyst sum tann í Pireus 25 ár seinna. At Føroyar sum ítróttartjóð fór at flyta seg so langt sum vit hava. Tíðirnar broytast, men andin á ítróttarSosialinum broytist ei.

Herfrá skal ljóða ein tøk til øll tey, sum hava verið við til at gjørt Sosialin til eitt ítróttarblað og ein varða í føroyskari ítróttarsøgu. Til lukku við føðingardagnum, Sosialurin.